

Hasi sérülések

Prof. Dr. Nyárády József

2020. november 13.

Máj

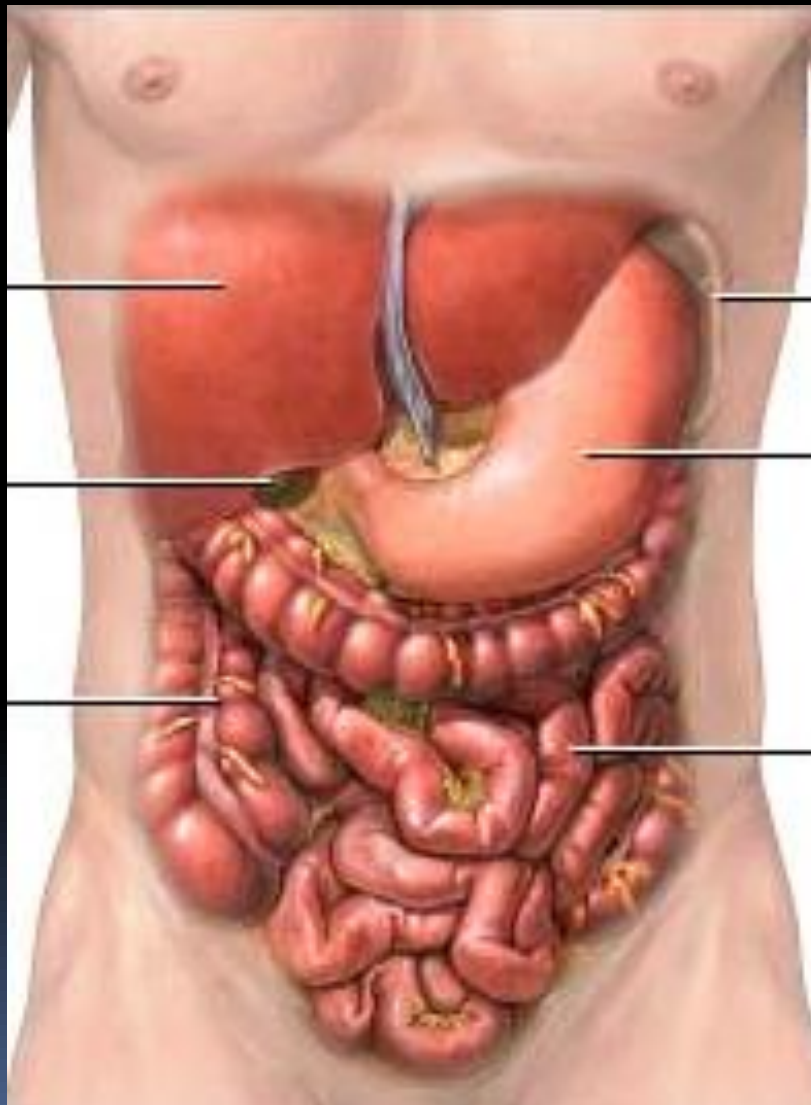
Lép

Epehólyag

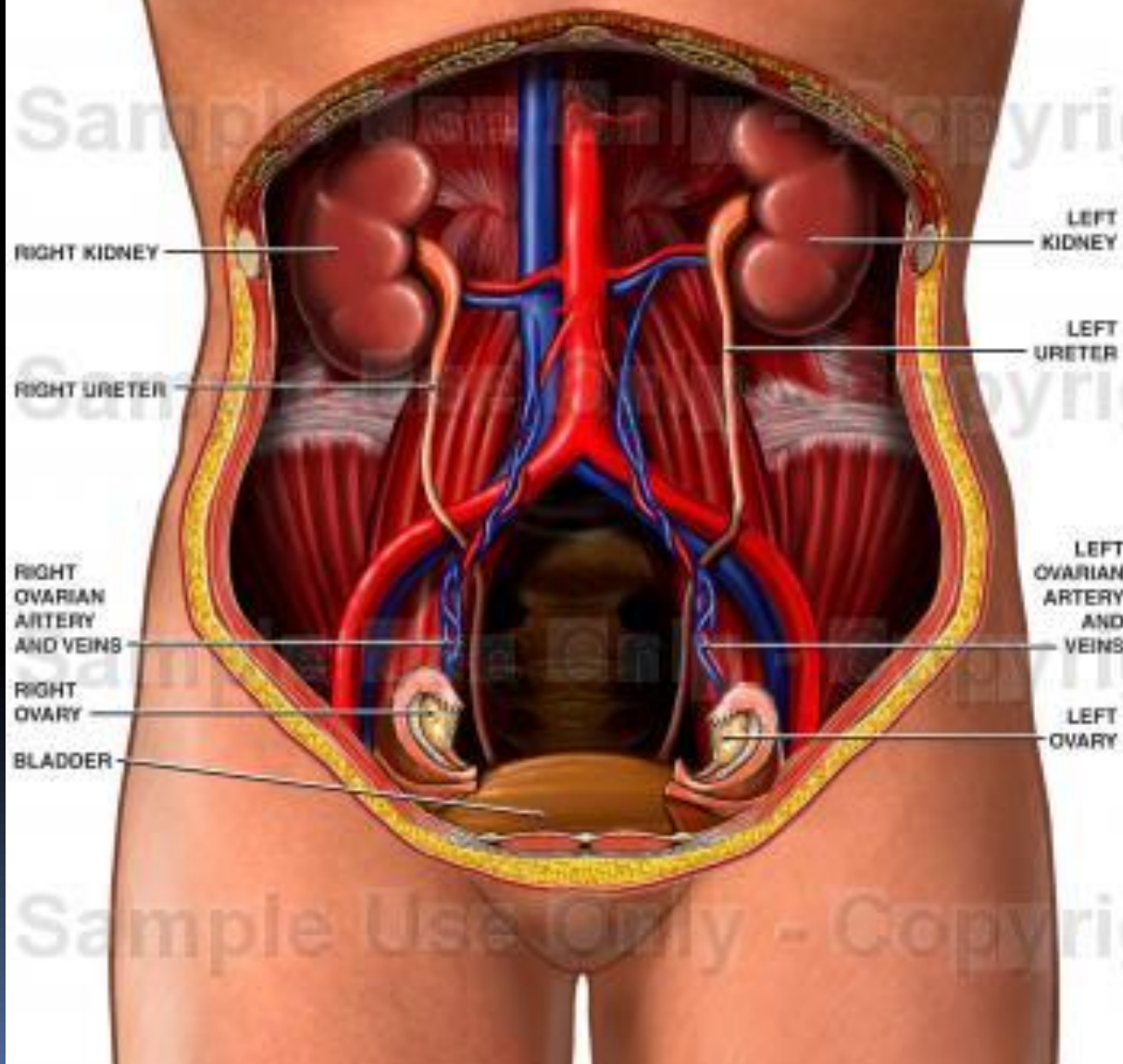
Gyomor

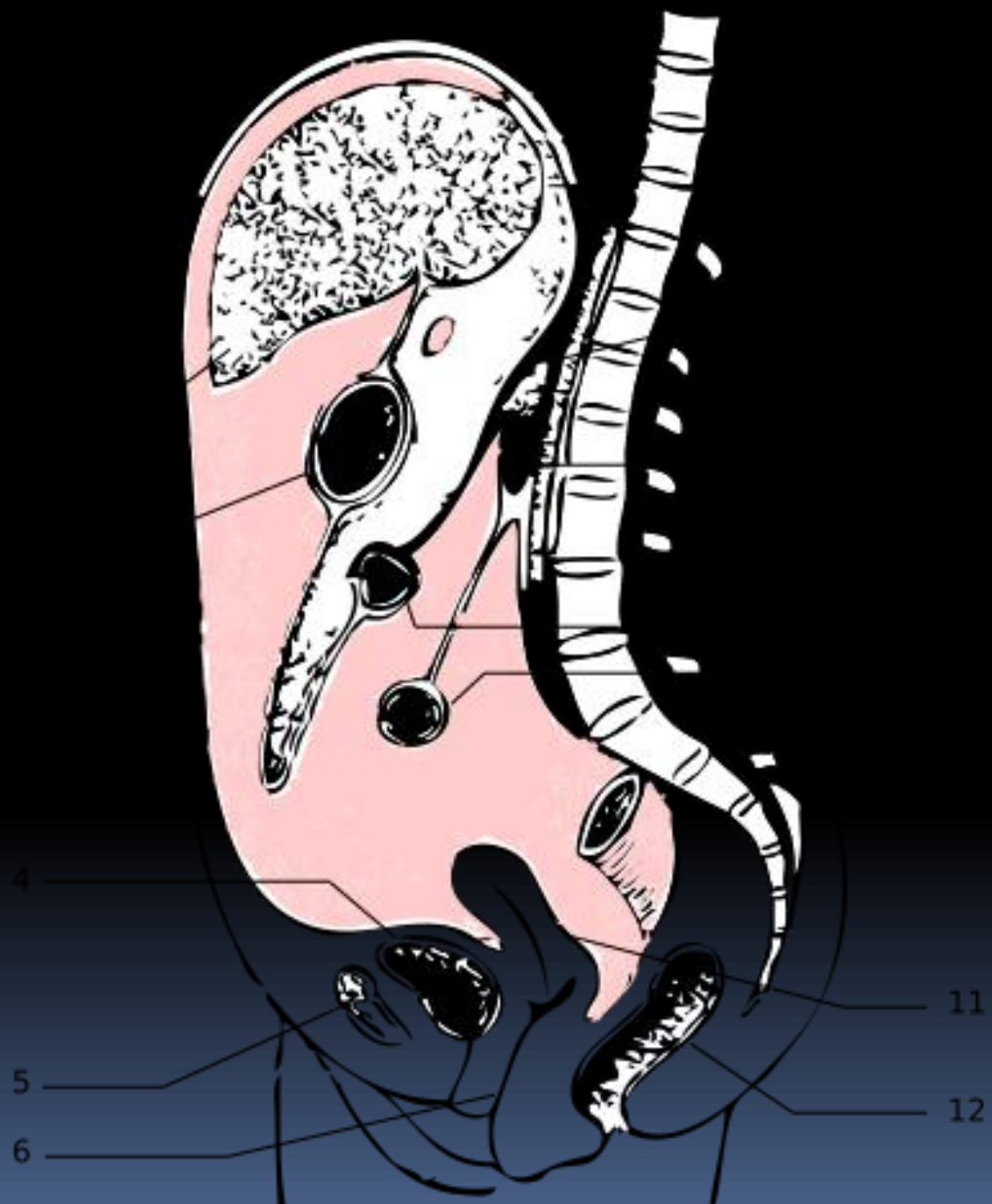
Vastagbél

Vékonybél

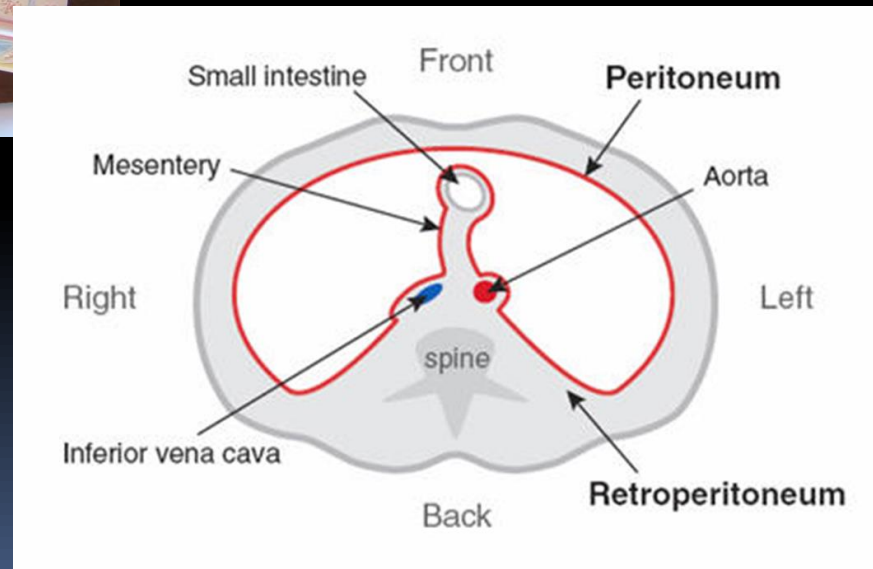

Pre-operative Anatomy of Retroperitoneal Organs

Hasüregi szervek és a peritoneum elhelyezkedése

Hasi szervek sérülései:

- Parenchimas szervek sérülése
Máj, lép, hasnyálmirigy
- Üreges szervek sérülése:
Gyomor, vékonybél, vastagbél
- Retroperitonealis szervek sérülése
Hasnyálmirigy, vese, uréter

Hasi sérülések jellemzői

Mind a penetráló , mind a tompa hasi sérülések száma világszerte emelkedik!

A beteg életét a penetráló vagy tompa hasi sérülés után lényegében 2 tényező veszélyezteti:

- az elvérzés parenchimás szerv sérülésénél (vagy nagy ér sérülésnél)
- peritonitis (hashártya gyulladás) illetve következményes szeptikus állapot. Üreges szerv sérülésénél.

Hasi üreges szerv sérülések jellemzői:

Penetráló (áthatóló) vagy tompa hasi traumánál ha üreges szerv sérül:
Nagy a peritonealis és retroperitonealis contaminatio (fertőződés)
veszélye, mivel a bél tartaloma a hasüregbe kerül.

Jellemzői:

Emelkedett fehérvérsejtszám, a sérülés után néhány órával fellépő
láz.

Ha a bélszakasz magasabb szakaszát érinti
azonnal kialakul a **kémiai peritonitis**

Ha mélyebb szakaszt érint **bakteriális peritonitis** alakul ki órák alatt.

Mindkettő tünete a défense musculaire!

A baleset után hamar kialakuló shockos állapot nagyobb érsérülésre utal.

Lőtt sérülés

Tompa hasi trauma:

Leginkább a máj, a lép,
a pancreas, a vese,
a mesenterium sérül.

Hasi szervek sérüléseinek tünetei

- Amennyiben egy szerv (pl. duodenum- patkóbél) retroperitonealis része sérül, a tünetek igen szegényesek lehetnek , sokszor csak minimális hasi érzékenység van jelen.
- Peritoneummal borított szervrész sérülésénél is lehetnek kezdetben enyhe tünetek. A jó tudatállapotú , eszméleténél lévő betegnél az enyhe tüneteket rendszerint a peritonealis izgalom nyilvánvaló jelei követik.

Diagnózis felállítása:

Kórelőzmény: - ütköző autók sebessége
 - az ütközés frontális vagy oldalról következett be
 - biztonsági öv be volt-e kötve

Fizikális vizsgálat: - nyomásérzékenység?
 - izomvédekezés?
 - bélhangok?

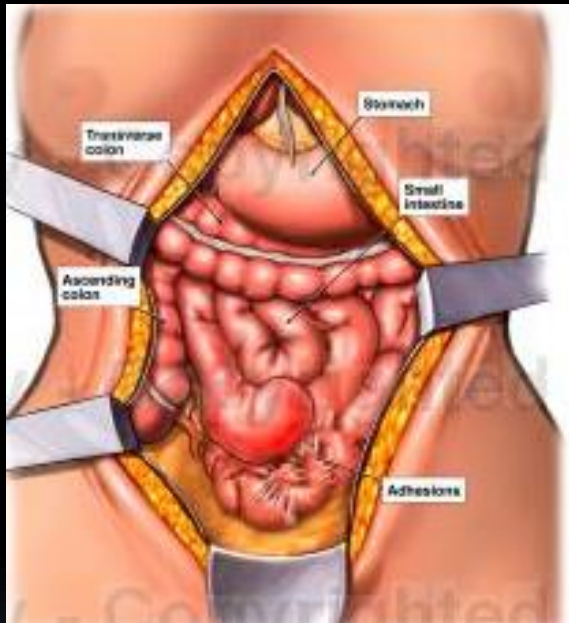
Laboratóriumi vizsgálatok: - fehérvérsejtszám emelkedése
 hematokrit érték csökkenése,
 utal vérzésre

Képalkotó eljárások: rtg, UH, CT,

Hasúri vérzés sérülés gyanúja esetén

laparotomiát (a has megnyitását)
kell végezni!

Laparotomy

Lépruptura (léprepedés)

A bal bordaívet ért tompa hasi trauma , ritkán nyílt, gyakran politrauma része.

Lehet: - részleges szakadás

- subcapsularis vérzés (kétszakaszos lépruptura)

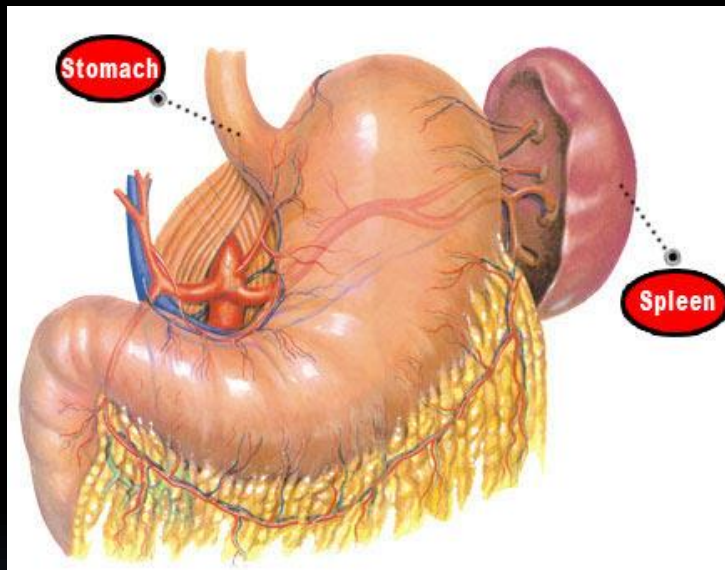
- teljes roncsolódás, hilus szakadás > shock

Tünete: bal bordaív alatti fájdalom , külsérelmi nyom ,
nyomásérzékenység, hypovolaemis shock

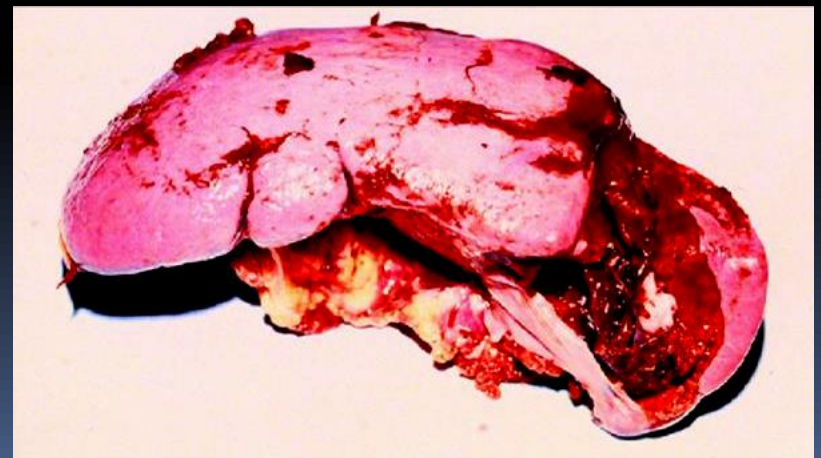
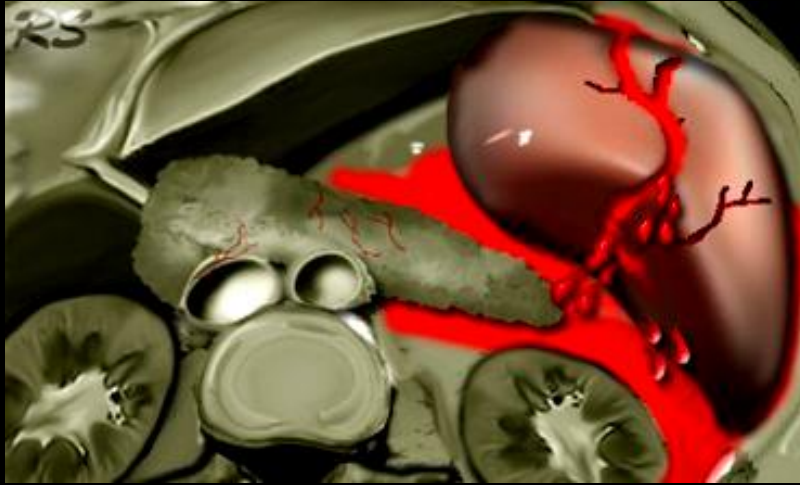
Dg:

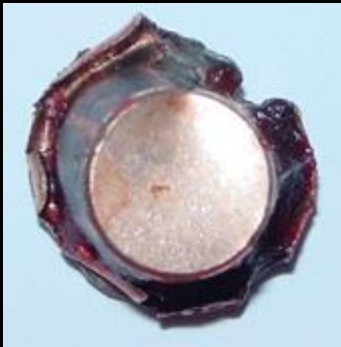
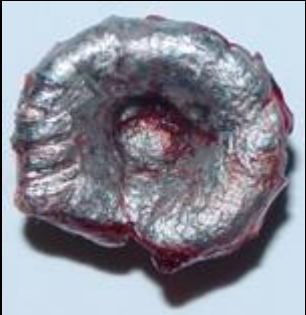
- tünetek
- abdomino centesis
- UH: szabad hasűri folyadék kimutatása
- CT: a vérzés helyének kimutatása

Lépruptúra

Lépruptúra

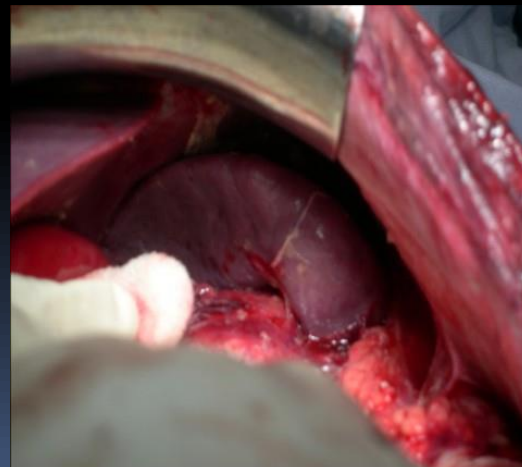
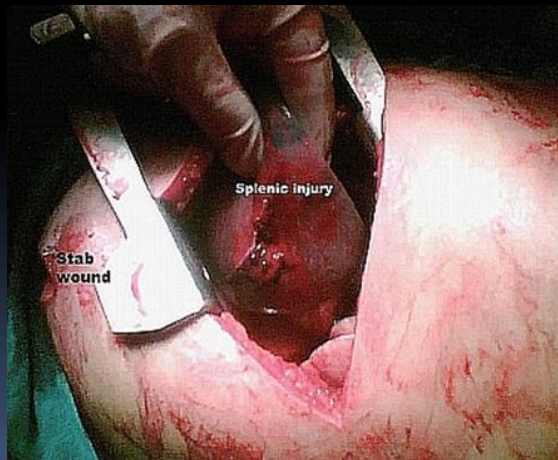

Terápia:

- konzervatív kezelés : megfigyelés
- részleges lépresectio
- splenectomy (lép eltávolítása): az eltávolítás után a mesenteriumba apró darabokat helyezünk

Gyermekeknél alép megtartására törekszünk!

Totalis splenectomy után fontos a Pneumococcus - vakcinálás!!!

Májruptura (májrepedés)

A jobb bordaívét ért tompa hasi trauma hatására jön létre.
Ritkán nyílt, gyakran polytrauma része.

Lehet: - részleges szakadás (jobb vagy bal lebeny)

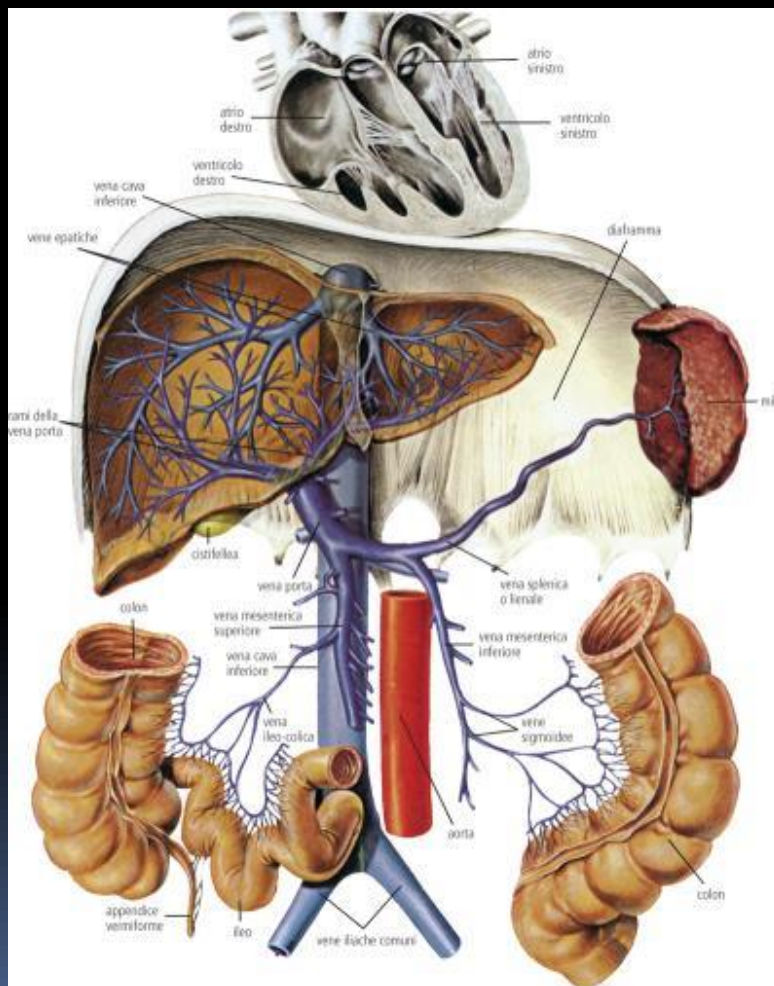
- intrahepaticus (máj állományán belüli) haematoma (vérömleny)

- teljes roncsolódás, mely epeutak és v. cava,
v.portae szakadással járhat, hypovolaemiás shockhoz vezet

Tünetek: - külsérelmi nyomok a jobb bordaív alatt
- fájdalom, nyomásérzékenység

Dg: - UH (szabad hasűri folyadék)
- CT

Hasi szervek elhelyezkedése

Májsérülés ellátása

Terápia:

- Konzervatív kezelés: megfigyelés
(intrahepaticus vérzés esetén)
- Műtéti kezelés:
májvarrat, máj resectio
tamponálás

Gyomor idegentest

Húgyhólyag sérülés

Penetráló és tompa hasi sérüléskor is előfordulhat.
Medencecsonttörésekhez társulhat.

Telt hólyag esetén gyakoribb.

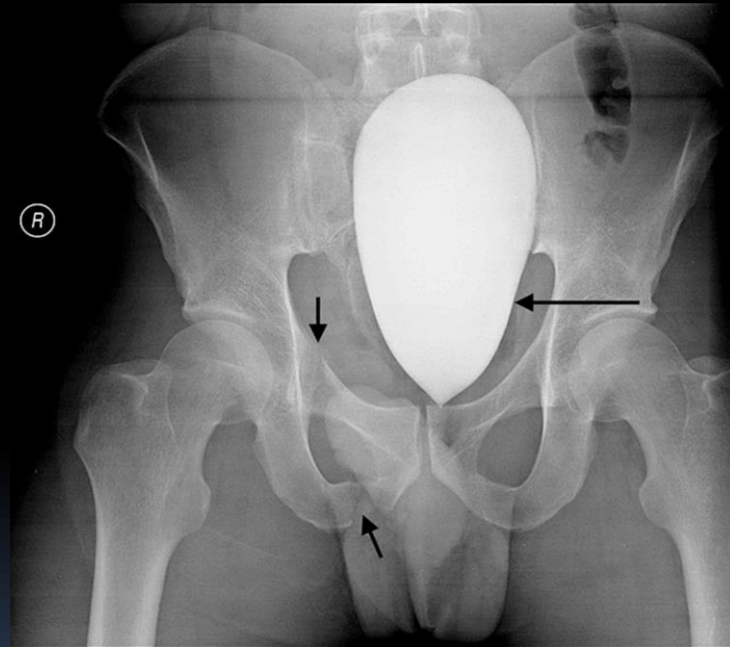
A hólyagnak sérülhet az intra- és extraperitonealis része.

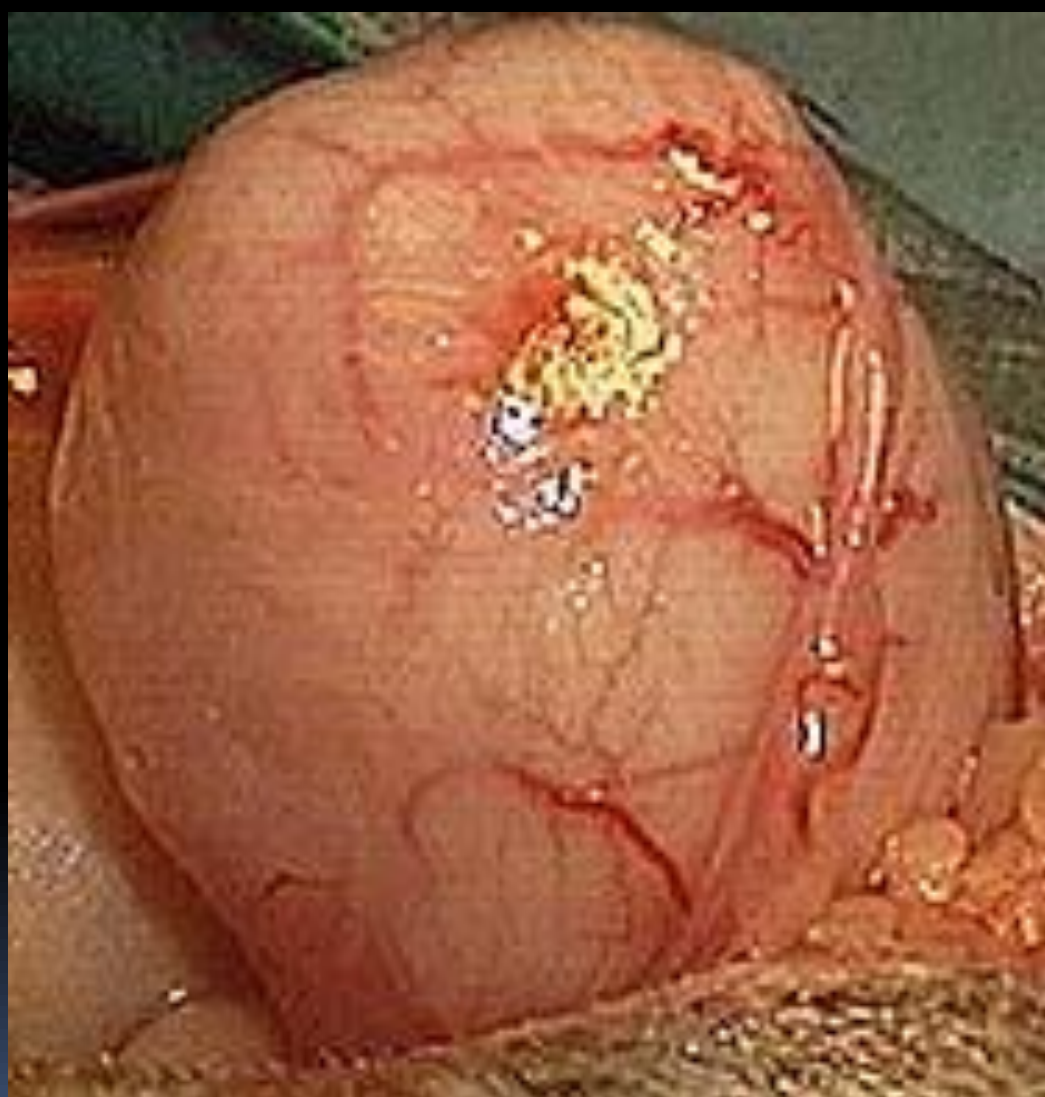
Tünete: - vérvizelés

Terápia: - konzervatív kezelés(állandó katéter)

- laparotomia: kétrétegű hólyagvarrat

Léggömb hólyag medence törésnél (A haematoma comprimalja a hólyagot.)

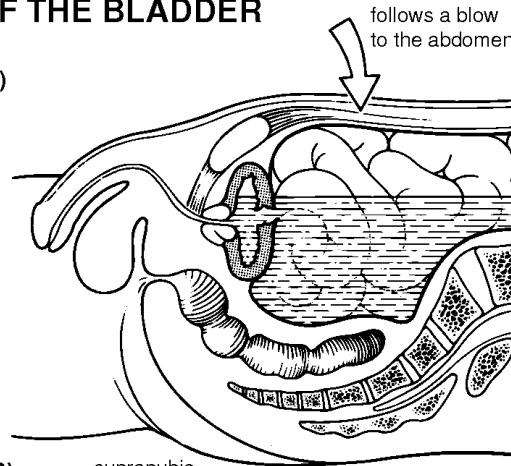

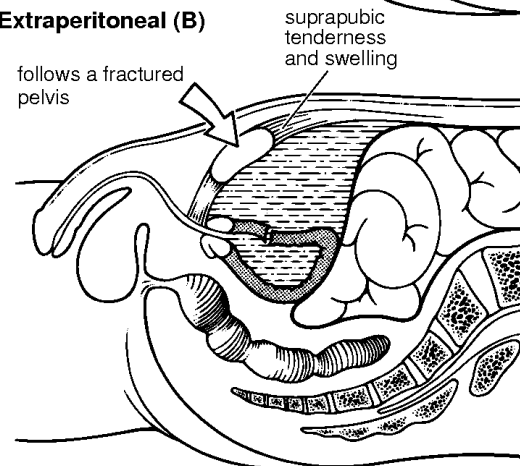
Hólyagsérülés

RUPTURE OF THE BLADDER

Intraperitoneal (A)

Extraperitoneal (B)

Köszönöm a figyelmet!